

MPSV je pro zavedení 5 týdnů dovolené. Češi pracují příliš mnoho hodin

Ministerstvo práce a sociálních věcí podporuje plošné zavedení 5 týdnů dovolené. Prodloužení základní výměry dovolené by umožnilo odstranit nerovnosti mezi některými skupinami zaměstnanců a umožnilo by jim lépe vybalancovat pracovní a osobní život. V neposlední řadě pak podle OECD patří ČR mezi země s nejdělsí pracovní dobou vůbec.

Poslanecký návrh, předpokládající navýšení základní výměry dovolené ze 4 na 5 týdnů, byl zaslán k připomínkám Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstvu financí, Ministerstvu průmyslu a obchodu, Svazu průmyslu a dopravy, Konfederaci zaměstnavatelských a podnikatelských svazů a Hospodářské komoře.

MPSV však bylo nakonec jediné z uvedených připomínkových míst, které k návrhu zaujalo souhlasné stanovisko. Ostatně ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová (ČSSD) v této souvislosti připomněla, že to byla právě její strana, která toto téma otevřela v předvolební kampani do senátních a komunálních voleb.

„Je to věc, kterou v ČSSD výrazně podporujeme. Myslíme si, že v České republice se pracuje příliš mnoho. Pracujeme v průměru přibližně o 400 hodin ročně víc než Němci a o 300 víc než Francouzi. Jsme jeden z nejdéle pracujících národů v Evropě vůbec a právě navýšení na 5 týdnů dovolené pro všechny zaměstnance je jeden z dobrých způsobů, jak pracovní dobu zkrátit,“ myslí si ministryně Jana Maláčová.

MPSV ale v souvislosti s tímto konkrétním návrhem upozornilo také na to, že dosud nejsou zjištěny dopady pro zaměstnavatele, kteří v současnosti poskytují 4 týdny dovolené. Problematický je v této otázce také nesoulad mezi zástupci zaměstnanců a zaměstnavateli. Zatímco odbory plošné prodloužení dovolené podporují, zástupci zaměstnavatelů jsou proti.

S ohledem na stanoviska oslovených připomínkových míst a některé nedostatky zákona zaujala vláda k poslaneckému návrhu zákona neutrální stanovisko. Neznamená to ovšem, že by tato otázka byla tímto zcela uzavřena, ve prospěch zavedení 5 týdenní dovolené totiž hovoří celá řada skutečností.

Důvody pro plošné navýšení dovolené na 5 týdnů:

- Dojde k **odstranění nerovnosti** mezi zaměstnanci uvedenými v § 109 odst. 3 zákoníku práce, resp. pedagogickými pracovníky, kteří dnes mají 5, resp. 8 týdnů dovolené a ostatními zaměstnanci
- **Již nyní je u 76, 6 % zaměstnavatelů, u nichž je sjednána kolektivní smlouva, dohodnuto navýšení nároku na dovolenou o jeden týden.** Vyplývá to z informací o pracovních podmínkách sjednaných v kolektivních smlouvách pro rok 2018. Pohled do minulosti naznačuje **jasný trend**. Jde o nárůst 42,2 procentního bodu jen za poslední dva roky.
- **Více volna v zaměstnání a tím i více času pro své rodinné a osobní aktivity je v současné době pravidelný požadavek zaměstnanců na benefit** v rámci pracovního poměru. Odpovídá to i soudobému náhledu na skloubení pracovního a osobního života zaměstnanců.

- **Podle OECD patří ČR k zemím s nejdelší pracovní dobou, v průměru 1776 hodin ročně (např. v SRN je to 1371, ve F pak 1473 hodin).** Navýšením základní výměry dovolené by došlo k posílení zotavovací funkce dovolené. Dovolená slouží jako institut prevence před pracovními úrazy a škodami na zdraví způsobenými v souvislosti s výkonem závislé práce vůbec. Prvořadé zacílení na bezpečnost a ochranu zdraví při práci je vyjádřeno jak ve směrnici 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby (v preambuli se odvolává na směrnici 89/391/EHS o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovištích), tak v Úmluvě MOP č. 132/1970 o placené dovolené.
- **Odborníci jsou zajedno, že odpočatý zaměstnanec je méně náchylný k úrazům.** Stanovení nižšího minimálního standardu dovolené pro zaměstnance podnikatelského sektoru, kteří jsou vystaveni s ohledem na charakter své práce (horníci, slévači, stavební dělníci ad.) ve výrazně vyšší míře riziku pracovních úrazů i nemocí z povolání než zaměstnancům nepodnikatelské sféry, je tak v zásadním rozporu s posláním dovolené.

Tiskové oddělení MPSV